

Nüüd on tema lapselastel see täiesti võimalik. Ta tuletab seda ikka meelde.”

Vaheseinte lammutamise järel sai toa kandva rolli üks oma metsa tamm, mis nüüd olulist osa laest üleval hoiab. Indrek meenutab, et nii mõnigi irvhammas on päris tõsimeeli arvanud, et maja ehitati omal ajal selle puu ümber. Soojamüüri taha jääb köögipool ja uks kodusesse katlamajja. Praegu saavad selle pere lapsed endale ka roomamise löbu lubada...

Lõppev aasta oli kahtlemata eriline nii Leedri küla kui ka Tiitsonite pere elus. Palju seda aega oma elu elada oligi? Aasta küla tiitel, “Terevisooni” publiku lemmik-küla, presidendi visiit ja veel tuhat toimetust, mis kõige sellega koos käisid. Seepärast ongi seesama pikk koosolekute laud Jaanika ja Indreku elutoas üksjagu sümboolne. “Ei, kinnitab olla küll,” muigab Indrek ja arvab, et üks see suurem tähelepanu ja melu hakkab nüüd juba vaibuma ka ning talvel saab rahulikumalt hingata nii küla kui pere, kuni uus suvi taas tuurid üles võtab.

Aga üks seda tähelepanu ja tunnustust on ju ise tahetud-oodatud. Ei tule ükski tunnustus tühjale kohale, see kõik on aastatepikkuse töö ja kogu külarahva ühestegemise viil. “Veebruari alguses oli meil siin külakoosolek,” meenutab Jaanika. “Nelikümmend inimest oli ümber laua – kunagi varem pole nii palju olnud! –, mina olin veel täiesti rase, seisin siin laua otsas ja küsisin, et kas te olete ikka kindlad, et me tahame sinna vabariiklikule konkursile minna. Iga konkursi puhul on peamine see, et sa tead, et sa oledki hea, mitte lihtsalt ei lase end heana näida. Samas pead sa olema valmis selleks, et sind hakatakse kritiseerima ja see ei ole lihtne. Aga kõik arvasid, et jummal pönev on ja võiks ikka proovida. Sellest läkski kõik lahti. Pühapäeval oli koosolek, teisipäeval ma sünnitasin!” Niisiis – idee osaleda “Terevisooni” lemmikküla konkursil sündis enne ja **Hermiine** mõned päevad hiljem. Rõõmsad sündmused ju mõlemad... Hermiine oli novembri alguseni Leedri küla kõige noorem elanik, nüüd napsas naabripoiss Remi selle tiitli omale.

Kogu selle koduse rõõmu juures tahan teada, mis nende külaelu asjade pärast tänavu tegemata jäänud on. “Veranda jäi tegemata,” teatab külavanem Indrek. “Suvel sai vabadel hetkedel ainult puid tehtud.” Peab siis kandva pausi ja lisab: “Ei-ei, tegemata pole midagi jäänud. Mina olin küll päris kindel, et me võidame. Arvasin, et kui me nüüd ära ei tee, on see juba imelik. Kõik oli kena. Oleks ainult tahtnud näha ka neid teisi külasid, kes kandideerisid.” Leedri külal olid tihedalt kannul Kassari ja Urvaste.

Leedri küla edulool on mitu võtit – siirupiemandad oma ettevõtlikkusega, juunis 2010 valmis saanud külaküün (*taotlus PRIA-le küüni ehituse toetamiseks esitati juba jaanuaris 2009. T. K.*), 2013 Anetsi tuuliku

taastamine... Ilmselgelt ka läbi aegade hakkajad külavanemad ja külarahva roll lisaks – see kõik ongi viinud loogilise ja ainuvõimaliku tulemuseni. “Õnnelik juhus ja viimaste aegade eduloo omamoodi kokkuvõte oli seegi, et eelmise aasta jooksul kirjutas end siia külla sisse kolmteist inimest. Aasta lõpuks oli meil külas juba 68 elanikku!” räägib Jaanika. “Enamik neist oli siia elama asunud juba varem, aga vormistamiseni jõuti alles nüüd. See näitas, et küla elab ja kasvab.”

Indreku juured on hoopis Muhus ja Sörves. “Lapsepõlvend olen ma veetnud linnas ja siis ma olin nii kindel, et ei, mina küll maale elama ei lähe. Aga nii kui me laenurahaga linna korteri ostsime, nii me ka kohe maale ära kolisime. See on tähtis ka laste pärast. Mitte et linnas paha oleks, aga maakool on ikka teistmoodi. Õpe ja suhtumine on hoopis teised.” Küll jõuavad need lapsed tulevikus linnaelu ka maitsta. “Tore on siinsete kohalike inimeste suhtumine – sind võetakse kohe laksti omaks! Meie külas on paar peret, kellel pole selle paigaga mitte mingeid sidemeid ega juuri, aga nad on tahtnud siia tulla ja nüüd elavadki siin,” räägib Indrek.

Tegelikult on Jaanikal ja Indrekul ka üks koht välja vaadatud, kuhu kunagi see päris oma ja uus maja püsti panna. Esialgu on see vaid idee. Unistus. “Maja peab ikka kohe ja ühe korraga valmis ehitama,” ütleb Indrek. “Ei ole nii, et sel aastal teeme vundamendi ja järgmine aasta ostame aknad. Aga kuna praegu sellist ressursi pole, et maja mähinal valmis teha, siis arvasime, et kui selles vanas majas juba on algust tehtud, teeme edasi. Ja nii saigi valmis ehitatud teine korrus.” Seal on laste- ja magamistuba, telekavaatamise tuba ja Jaanika õmblusnurk.

Jaanika ütleb, et temal on selle vana majaga väga tugev emotsionaalne side. “Siin elasid minu isapoolne vanaema ja vanaisa. Vanaema Aino sai 1972. aastal autoõnnetuses surma, mina sündisin 79 ja kui ma olin pooleaastane, sai

Kuressaarest umbes 32 kilomeetrit lääne poole asuvat Leedri küla on kirjalikes allikates esmakordselt mainitud 1522. aastal, kuid kivieadade vanuseks on arheoloogid hinnanud kohati 1200 aastat. Küla nimi on arvatavasti tulnud saksakeelsest sõnast Lethewer: liivaseljandik, kõnnumaa. 1928. a elas Leedris 177 inimest. Täna sel päeval on Leedri sissekirjutus 68 inimesel. Neist lapsi on 15. Vaata ka www.leadri.ee

ka vanaisa Heino liiklusõnnetuses surma... Minu emapoolsed vanavanemad olid selleks ajaks ka juba surnud, nii et mul nagu ei olegi kunagi vanavanemaid olnud. Ma olen nad enda jaoks välja mõelnud. Kui ma veel Lümanda vallavanema ametis olin, käisin sageli pensionäride juubelitel ja hästi paljud neist mäletasid minu vanaema ja